Punjabi - Number 34
November 2025

ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਵਾਇਰਸ

HTLV-1 virus

ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਕੀ ਹੈ?

ਹਿਊਮਨ ਟੀ-ਲਿਮਫੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਵਾਇਰਸ ਟਾਈਪ 1 (ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1) ਇੱਕ ਰੈਟਰੋਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਖੂਨ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸੈੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕਰਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੰਤੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲਿਊਕੀਮੀਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ?

ਨਹੀਂ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1980 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਛਾਣ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਜਪਾਨ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਕੈਰੇਬੀਅਨ, ਪੱਛਮੀ ਅਫਰੀਕਾ, ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨਿਤ 10 ਤੋਂ 20 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਇਸ ਤੋਂ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ, ਪਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਅਤੇ ਨੁਨਾਵੁਤ ਵਿੱਚ ਫਸਟ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਹੈ?

ਵਾਇਰਸ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ 5 ਤੋਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਬਿਮਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਗ ਟੀ-ਸੈੱਲ ਲਿਊਕੀਮੀਆ/ਲਿਮਫੋਮਾ (ATLL) ਨਾਮਕ ਖੂਨ ਦਾ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਕੈਂਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਸੋਜਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਪਿੱਠ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਰਦ, ਬਲੈਡਰ ਕੰਟਰੋਲ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਾਇਰਸ ਕਿਵੇਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ?

ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਇੱਕ ਵਿਗਾੜਗ੍ਰਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਇੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ:

- ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਟੀਕੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੂਈਆਂ, ਸਰਿੰਜਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਕੇ
- ਜਿਨਸੀ ਸੰਪਰਕ (ਯੋਨੀ, ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ)। ਪ੍ਰਮਾਣ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਰਦਾਂ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦਾ ਹੈ
- ਜਨਮ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣਾ ਜਾਂ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣਾ। ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਮਾਵਾਂ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣ ਜਾਂ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਇਰਸ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਉਹ 6 ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ
- ਅੰਗ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕਰਵਾ ਕੇ

ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ ਚੁੰਘਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ ਚੁੰਘਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, HealthLinkBC File #70 ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣਾ ਜਾਂ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣਾ 'ਤੇ ਜਾਓ।

ਮੈਂ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲਾਗ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹਾਂ?

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹੋ:

- ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਟੀਕੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੂਈਆਂ, ਸਰਿੰਜਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਨਾ ਕਰਕੇ। ਨੁਕਸਾਨ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਪਲਾਈਆਂ, ਸੂਈਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, www.vch.ca/en/service/harm-reduction-supplies-needle-distribution-sites ਵੇਖੋ
- ਹਰ ਵਾਰ ਯੋਨੀ, ਗੁਦੇ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕੰਡੋਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ

ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਚੁੰਮਣ, ਟਾਇਲਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਸੰਪਰਕ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਫੈਲਦਾ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਟੀਕੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਮਾਨ, ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੈਕਸ (ਯੋਨੀ, ਗੁਦਾ ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ), ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣ ਜਾਂ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣ ਰਾਹੀਂ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਦੀ ਲਾਗ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਹੈ?

ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕੇ। ਪਰੰਤੂ, ਸੰਕਰਮਿਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿਕਸਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ATLL ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਇਲਾਜ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਰਟੀਕੋਸਟੀਰੋਇਡ, ਇਮਿਊਨ ਮੋਡੂਲੇਟਿੰਗ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ।

ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਖੂਨ ਚੜ੍ਹਾਉਣ (blood transfusions) ਨਾਲ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਲੱਡ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਪ੍ਰੈਲ 1990 ਤੋਂ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਲਈ ਸਾਰੇ ਖੂਨਦਾਨੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਐਚਟੀਐਲਵੀ-1 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ HTLV-1 ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਗਿਆਤ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹੋ।

BC Centre for Disease Control
Provincial Health Services Authority